

Tabulka 30 Rozšířená výuka v základním vzdělávání

Sledovaný parametr ČR (dle ÚIV)	2009/2010	2010/2011	Trendy
Počet škol s rozšířenou výukou	773	659	-
z toho v CJ	246	196	-
Počet žáků v rozšířené výuce	70,243	64,538	-
Z toho rozšířená výuka			
v cizím jazyce	31,675	28,912	-
z toho v AJ	27,305	24,593	-
v tělesné výchově	15,691	14,826	-
v umění a kultuře	8,356	8,572	+
v ICT	6,599	6,119	-
v matematice	6,490	6,109	-

Ve všech vzdělávacích oblastech byl zjištěn pokles, výjimkou byla rozšířená výuka v oblasti umění a kultury, kde došlo k meziročnímu zvýšení o 2,6 % žáků.

Školní poradenství

Externí poradenské služby zajišťovalo 44 pedagogicko-psychologických poraden a 101 speciálních pedagogických center, ve kterých bylo evidováno 116 041 klientů ze základních škol. V ČR působilo 17 středisek výchovné péče, ve kterých bylo evidováno 6 523 klientů ze ZŠ.

Hodnocení třídního klimatu

Sledovaná výuka v ZŠ probíhala převážně v **příznivé atmosféře**, která podporovala i vzájemnou komunikaci a zájem o výuku (z tohoto hlediska bylo výrazně pozitivně hodnoceno 46,2 % vyučovacích jednotek, spíše pozitivně 48,3 %, s riziky 4,8 %, značně nepříznivě 0,7 %). Porovnání výsledného hodnocení 1. a 2. stupně ZŠ však ukazuje na významné rozdíly, a to ve prospěch lepšího stavu na 1. stupni. Přímá souvislost těchto rozdílů s existujícími rozdíly v úrovni odborné kvalifikace, věku nebo délce praxe vyučujících 1. a 2. stupně se však neprokázala, zjištěný stav zřejmě nejvíce ovlivňuje osobní přístup PP.

V hodnocení pracovní atmosféry v navštívených třídách se ukázalo, že lépe se daří učitelům na 1. stupni ZŠ, v 11 % navštívených hodin se PP nedařilo příznivé podmínky pro žáky a jejich motivování nastavit. K **utváření příznivého klimatu** a zvyšování zájmu o vzdělávání nejvíce přispívalo pravidelné hodnocení úspěšnosti žáků a uplatňování diferencovaných nároků a požadavků s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Příznivější klima a vyšší zájem o vzdělávání byly zjištěny zvláště tam, kde byly vytvářeny příležitosti pro žáky se SVP a talentované. Dále i tam, kde učitelé více využívají aktivizující a komplexní metody výuky doprovázené zvláště na 1. stupni účelně zaměřenou verbální komunikací, a celkově vůbec tam, kde formy výuky a další sledované ukazatele působily sourodě, vyváženě a rovnoměrně.

Hodnocení celkové úspěšnosti žáků v základním vzdělávání

Hodnocení celkové úspěšnosti žáků v základním vzdělávání bylo prozatím možné jen na základě výstupů z vlastních hodnocení škol, úroveň jejich zpracování je však značně rozdílná. V minulém školním roce se prokázalo, že klasifikace žáků odcházejících do středních škol a následně v 1. ročníku nástupnické školy se významně liší. Vzhledem k tomu, že dosud nebyl vyřešen zákonem předpokládaný systém externího výstupního hodnocení výsledků žáků v 5. a 9. ročníku ZŠ, je možnost systémového hodnocení celkové úspěšnosti žáků v základním